

debreceni független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.- fél évre 14.- negyed évre 7.- egy óra 240 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas Lajos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság: független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. Telefonszámok: 19-20 és 32-12

Köszönet

Panem et circenses! Kenyeret és cirkszi játékokat! A császári Rómában ez volt valamikor a néptömegek jelszava. És a cészárok adtak ingyen kenyeret és ingyen cirkszt: ezen a kettős pilléren épült fel a belpolitikájuk. Enni kell adni a szemnek, de enni való kell a gyomor-nak is. Manapság felénk más a helyzet. Kenyér nincs. Vagy csak alig-alig van. De cirksz akad bőven. Tessék csak végigolvasni például a parlament keddi üléséről szóló tudósításokat. Megmondjuk nyíltan: fordítva jobban szeretnénk. A tömeg ma már lemond a cirkszról, csak legyen enni valója. Arra kérjük tehát az illetékeseket, ha van rá mód: juttassanak kenyeret minden magyarnak és csukják be a parlamentet. Ezt a parlamentet. Mert egy ilyen parlamentet igazán szívesen nélkülöznénk.

A jó öreg Budapesti Hírlap, szeretettel kormánynak krónikus asztmában és idült véredényelmesedésében szenvedő félhivatalos lapja, berlini munkatársával meginterjuváltta Hitler kancellárt. Der grosse Adolf gyönyörű nyilatkozatot adott a B. H. számára. Ez a nyilatkozat majdnem szerelmesen fuvalló hangon szól hozzánk, üdvözlöketek és baráti jókívánságokat küld felénk, a „vitéz és lovagias magyar nemzetnek”. Persze, mi a B. H.-val együtt mely hajbókolással fogadjuk Hitler ur kintutató áradozását. A B. H.-t ugyan nem, de minket világnézetileg egy egész világ választ el a németek jelenlegi kancellárjától, ám mindez bliktri, első a haza érdeke és az a véleményünk, hogy nemcsak Hitlerrel, de az ördögök öreganyjával is össze kell fogunk, ha csakugyan segíteni akarnak és segíteni tudnak Magyarországon. Bevalljuk, elragadtatásunk csak fokozta az, hogy az interjú végén gazdasági támogatásunkat is megígéri a náci-vezér, hiszen épen ez a pont az, amelyről népiesen szólván azt mondhatjuk, hogy itt van a kutya eltemetve. Mert a szerelemből már nem lehet megélni s bármennyire is vitéz és lovagias nemzet vagyunk, a mézizű bók mellé egyebekre is szükségünk van ahhoz, hogy lelegzetet tudjunk venni. De épen ez az egyik hiányzik. Sőt, Katasztrófálsan hiányzik. Ugyanis mióta Hitler került a kancellári székbe: teljesen lezárták az orrunk előtt a német vámhatárokat. Egyetlen szarvasmarhánk, egyetlen sertésünk, egyetlen hordó zsirunk, egyetlen zsák búzánk, egyetlen kiló lisztünk, egyetlen szem burgonyánk nem mehetett be Németországba. Ezzel szemben ide még most is jön a sok-sok német iparcikk és német szén és só vonatrakományszámra. Ilyenformán a szerelem egyoldalú, mert Hitler csak szavakat ad nekünk, mi pedig millió és millió pengőt fizetünk a németeknek.

Ebből a szerelemből nem kérünk többé. Frázisokért küldhetünk mi is frázist, de ha csakugyan szeret minket Herr Hitler, akkor ne nézze tétlenül azt, hogy gazdaságilag a megfulladás küszöbén állunk.

Mit tartalmaz az új hadirokkant törvényjavaslat?

A törvényjavaslat a hadirokkantoknak, özvegyeknek és árváknak rendkívül sok anyagi segítséget, kedvezményt és elhelyezkedési lehetőséget helyez kilátásba

Budapest, február 22. Gömbös miniszterelnök a Ház mai ülésén benyújtotta a rokkant törvényjavaslatot. A törvényjavaslat 8 fejezetből és 45 szakaszból áll.

A hadigondozás neveit a következőkben állapítja meg:

1. Rokkanttartás és nevelési pótlék, továbbá hadiözvegyi járadék és árvajáradék.
2. Járadéksegély, 3. járadékmgváltás,
4. temetési segély, 5. gyógyszerészeti ellátás, 6. rokkant-otthoni ellátás, 7. kiépítés új életpályára, 8. nevelőtiszti ellátás, 9. egyéb kedvezmények, jogok és előnyök.

A javaslat 2. fejezete részletesen körülrja és meghatározza, hogy ki a hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, hadigyámolt és hadigondozott családtag. Kimondja a javaslat, hogy a hadigondozottak az ellátás szempontjából tiszti, altiszti vagy legénységi ellátási csoportba, hadirokkantak pedig a csoportokon belül első, második, harmadik vagy negyedik járadékosztályba tartoznak. A javaslat szerint ellátási kedvezményt nem igényelhet a nem magyar állampolgár, aki a honvédelmi miniszter engedélye nélkül idegen állam szolgálatba lép, aki, mint hadirokkant, hivatásos katonai szolgálati viszonyba került, továbbá az a hadirokkant, akinek keresőképesség csökkenése a 25%-ot nem éri el; az az özvegy, aki a javaslatban megjelölt körülmények közt meghalt férjével az elhalálozást közvetlenül megelőzően kizárólag saját hibájából legalább egy évig nem élt életközösségben, aki erkölcsstelen életmódot folytat, akit a bíróság hivatalvesztésre vagy lefokozásra jogerősen elítelt. Hadigondozásban nem részesülhet az az ellátásra egyébként jogosult hadigondozott, akit különböző büntetések miatt jogerősen elítéltek és akinek családjával együtt társadalmi helyzetéhez és érettségi fokához mért megélhetése biztosítva van. Megszűnik a pénzbeli ellátás, ha a hadigondozott a kiutalt járadékot egymásután követő 12 hónapon át saját hibájából nem vette fel.

A hadirokkant ellátása megszűnik, ha keresőképességét egészen visszanyerte és az özvegyé, ha újból férjhez megy. A hadiárva és gyermekek ellátása 16. életévük betöltésével szűnik meg.

A járadékot a hivatalos intézkedést követő nap első napjaiban kell az igényjogosult kezébe kifizetni. A honvédelmi miniszter azonban a pénzügyminiszterrel egyetértően elrendelheti, hogy csekélyebb összegű ellátást nagyobb időközökben folyósítsanak. Méltánylást érdemlő esetben a honvédelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértően a teljes összegig terjedhető járadéksegélyeket engedélyezhet.

A járadék egy összegben való megváltását kérheti a járadék és ellátásban részesülő hadigondozottak közül minden hadirokkant, akinek keresőképessége 50 százaléknál kisebb mértékben csökkent.

Az ellátásban részesülő hadirokkant, továbbá hadiözvegy elhalálozásakor, amennyiben a temetés nem köz költségén történt, temetési segély jár, amelyet a központi illetményhivatal a haláleset bejelentése után azonnal folyósít annak kezéhez, aki hitelt érdemlően igazolja, hogy a temetési költségeket fedezte. A temetési költségek összegét csoportonként állapítják meg.

A hadiszolgálat következtében beállott betegség, sérülés vagy egyéb fogyatkozás miatt gyógykezelésre, műtetre, vagy gyógyszerellátásra szoruló hadirokkantokat „hadirokkant jogon” kell kezelésben részesíteni, illetőleg a szükséges gyógyszerrel ellátni.

A hadirokkantnak ingyenes igénye van a hiányzó testrészenek mesterséges pótlására és azokra a gyógyszer-segédesszkozókra, amelyekkel testi épsége helyreállítható. Azt a hadirokkantot, aki már teljesen kialakult rokkantsága miatt korábbi foglalkozását nem folytathatja, hadiszolgálatának megszűntétől számított 5 éven belül, de 40. életévének betöltése előtt legfeljebb egy évig tartó tanfolyamon, államköltségen lehetőleg új életpályára kell kiképezni.

A hadiözvegy és hadiárva gyermek-ellátását csak abban az esetben kaphatnak, ha társadalmi helyzetükhöz mért megélhetésük egyébként nincs biztosítva.

A hadigondozottak igényjogosultságának elbírálására minden járásban, törvényhatósági, megyei városban, továbbá Budapest minden kerületében hadigondozó bizottságot kell megszervezni.

Akinek ellátásra van igénye, kérelmet az illetékes hadigondozó bizottsághoz kell előterjeszteni.

A miniszter szükség esetén, de öt-évenként legfeljebb egyszer elrendelheti a hadigondozottak és rokkantak általános felülvizsgálatát. Törvényen alapuló bármely ellátás, jogelony, vagy kedvezmény elnyerésére irányuló beadvány és jegyzőkönyv illetékmentes. Az iratoknak, ugyszintén a hadigondozási ügyekben kiadott hatósági bizonyítványoknak kiadása díjmentes.

Kimondja a törvényjavaslat, hogy a múzeumok, könyvtárak és nyilvános több intézményekben, állami, illetőleg államilag vagy törvényhatóságilag támogatott színházakban, mulatókban és hangversenytermekben jegyszédői, teremőri, ajtónállóí, vagy ehhez hasonló állásokat, továbbá nyilvános parkban,

temetőekben, vásárokon jegyszédői, foglyelői vagy ehhez hasonló állásokat, amennyiben megüresednek, nyilvános pályázat útján kizárólag hadirokkantokkal, illetőleg hadiözvegyekkel kell betölteni. A mozgóképüzemek kötelesek üzemenként legalább egy hadigondozottat alkalmazni.

Kimondja a javaslat, hogy az a kifogástalan minősítésű köztisztviselő, vagy egyéb közszolgálati alkalmazott, aki hadirokkant, özvegy vagy árva, a törvény hatálybalépése után állásától, illetőleg a legalább 3 évig tartó ideiglenes alkalmazatásából az elbocsátásra a fegyelmi jogszabályokban meghatározott okokon, továbbá testi vagy szellemi fogyatkozása által előidézett szolgálatképtelenségnek, vagy a törvényes korhatár elérésének esetén kívül, a teljes szolgálati idő eltelte előtt letaszámsökkentés esetében is csak saját kérésére bocsátható el.

Az állami, törvényhatósági, községi és felekezeti középiskolákban, középfokú iskolákban, főiskolákban és egyetemeken a felvételnél a hadiárva és gyámoltak egyenlő feltételek fennforgása érdekében elősőbbeséget élveznek.

A jeles tanulmányi eredményt elért hadiárvaikat és gyámoltakat tandíjmentességben és az összes mellékdíj alóli mentességben, a jó tanulmányi eredményt elért ilyen tanulókat pedig teljes tandíj- és a vegyes díjak 50%-on aluli mentességben kell részesíteni.

A hadirokkantakat és kísérőit mentkedvezmény illeti meg a vasutakon.

Kimondja a törvényjavaslat, hogy az állam és törvényhatóságoknak és községek különböző szállításainál a munkálatok odaitételese alkal-mával egyenlő feltételek esetén a hadirokkantakat más ajánlattevőkkel szemben előnyben kell részesíteni.

A minisztérium által meghatározott engedélyeket, így a dohányárúsítási és korlátlan italmérési engedélyeket is a legalább 50%-os hadigondozottaknak kell adományozni. Külön fejezet foglalkozik a javaslatban a haditelekkel, illetőleg hadi haszonbérlettel.

A 8. fejezet intézkedik a hadigondozási célt szolgáló bevételekről, gyűjtésekről, a hadigondozott társadalom érdekképviseléséről, stb.

Az utolsó szakasz kimondja, hogy a törvény rendelkezéseit a honvédelmi miniszter, illetőleg vele egyetértően az illetékes miniszterek hajtják végre.

A törvényjavaslatához összefoglaló általános indokolást és részletes indokolást fűzött a honvédelmi miniszter.

Tavaszi különlegességek úgy női, mint férfiruha és felöltő anyagokban megérkeztek FELDHEIM IMRE posztóházába

Svetits-paiota
Hallatlan olcsó szabott árak!
Figyelje kirakatalmait!

Az önálló indítványok tárgyalása a városi közgyűléseken

A legutolsó városi közgyűlésen egy önálló indítvány előterjesztése kapcsán nagy vita kerekedett afölött, hogy az önálló indítványokat előbb meg kell-e okolni s csak azután dönt-e a közgyűlés, hogy az indítványt tárgyalni akarja-e vagy sem, vagy pedig előtér még a megokolás előtt dönt. A kérdés tisztázása végett a törvényhatóság felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, akitől most érkezett le az elvi jelentőségű döntés, amely szerint az önálló indítványok tárgyalására vonatkozóan a következő a törvényes eljárás: Az előadó előterjeszti az önálló indítvány szövegét, azután az önálló indítvány benyújtója megokolja indítványát a közgyűlés ekkor dönt afölött, hogy az önálló indítványt tárgyalni akarja-e vagy sem.

Március 8-án jubileumi hangversenyt rendez a Városi Dalegylet

A Debreceni Városi Dalegylet fennállásának hetvenedik évét történelmi multjának megfelelően, de a mai viszonyokhoz alkalmazkodva igyekszik emelkedetessé tenni. A Dalegylet művészi és hangversenyrendező bizottságának határozatára az átszervezett kórus március hó 8-án este 8 órai kezdettel a zenéde hangversenytermében művész számokból összeállított hangversenyt fog tartani.

Lefőlözött tejből is lehet szénsavas tejet készíteni

Nem régen kitalálták a szénsavval telített tejet, amelyet igen üdítő italkak mondanak. Eddig ezt a szénsavas tejet csakis lefőlözött tejből volt szabad készíteni. Most a földmivélségi miniszter rendeletet adott ki, amelyben megengedi, hogy ilyen szénsavas tejet lefőlözött tejből is készíthetnek. Csak azt köti ki, hogy az ilyen lefőlözött tejből készült szénsavas tejet tartalmazó edényen jól észrevehetően és eltávolíthatatlanul rajta kell lennie, hogy az lefőlözött tejből készült. A földmivélségi miniszter ezzel a tejtermelést akarja előmozdítani és rentabilitásá tenni. Nagyon sok helyen ugyanis a lefőlözött tejet annak rossz ára és elhelyezhetetlensége miatt az állatokkal etették. Most megihatták már az emberek is.

Nem lett a lopásból siker, hiába volt a tolvajpár iker

Két fiatal iparossegéd vakmerő csinyre vetemedett tegnap este. Dézsi Lászlóné Király ucca 5. szám alatti étkezdéjében volt alkalmazva Kádár Ferenc asztalossegéd, aki az asztalfiókból 20 pengőt kiemelt és ikertestvére segítségével megszökött. Dézsiné hamar észrevette a lopást és jelentette a fiatalok szökését a sarkon posztoló rendőrnek, aki rövid ideig tartó üldözés után el is fogta az ikereket. Már ekkorra azonban a 20 pengőből 5 pengő hiányzott. A két fiatal bűnöst felkísérték a rendőrségre, ahol kihallgatás után őrizetbe vették őket.

Vásároljon hirdetőinknél.

Takarodót fujt a kisantant a hirtenbergi fegyverszállítás ügyében

Páris, február 22. Úgy tudják, hogy a kisantant hozzájárult ahhoz a megoldáshoz, hogy Ausztria küldje vissza a Hirtenbergbe küldött fegyvereket Olaszországba. A kisantant lemond arról, hogy az ügyet ezidőszert a Népszövetség ta-

nácsa elé terjessze. Fentartja azonban magának a jogot, hogy ellenőrizze ennek az eljárásnak gyakorlati végrehajtását, ezzel a kérdéssel tehát most már a rendezés utján van.

A csütörtökre virradó hajnalon még tárgyal a parlament

A Ház mai ülésén Eckhardt Tibor mentelmi jogainak három rendbeli megsértését tette szóvá a mezőkeresztes választásokkal kapcsolatos események folytán. A csendőrség állandóan megakadályozta szabad mozgását a kerületben.

Berky Gyula kormánypárti fantasztikus vádakat hangoztatott az ellenzék ellen. Berky szerint az ellenzékiek törvénytelen módon korteskedtek s megtörtént, hogy egy izben a szocialisták a Himnusz éneklése közben nem vették le a kalapjukat.

Reisinger Ferenc magából kikelve kiáltja:

— Nem igaz! Hazudik!
Az elnök rendreutasítja Reisingert, aki így kiált az elnök felé:
— Akkor is hazudik!

Az elnök javaslatára a kormánypárti többség a mentelmi bizottság elé utalja Reisingert.

Peyer Károly tiltakozott Pekár Gyulának egy régebbi nyilatkozata ellen, amelyben azt állította, hogy a Peidl-kormány hívta be annak idején a románokat. Pekár állítása aljas rágalmasz! (Nagy zaj.)

Az elnök Peyert rendreutasította. Ezután áttértek az interpellációra.

Eber Antal a tatarozási adókedvez-

mények érdekében intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez.

Imrédy pénzügyminiszter bejelentette, hogy készen van a rendelet, amely a tatarozási adókedvezmények bizonyos kibővítését teszi lehetővé nagyobb tatarozások esetében. Az idevonatkozó tárgyalások még nem fejeződtek be.

Lázár Miklós az Imperial olajszállítás ügyét tette szóvá. Úgy látja, hogy ez ügyben eltussolásai vagy bagatellirozások szándékok érvényesülnek.

A kereskedelmi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a büntető eljárás folyamatban van. A maximuma történt meg annak, amit magyar törvények szerint megtenni lehet. Azok a magas tisztviselők, akik hivatalba maradásuk esetén befolyásolhatták volna alantasaik vallomását, szabadságra mentek, nehogy az igazság eltussolásának látzata is fennforoghasson. Ebből azonban nem lehet semmi következtetést sem levonni velük szemben. Hangsúlyozta, hogy a vizsgálatot személyekre való tekintet nélkül folytatják le.

Hegymegi Kiss Pál kérte a kormányt, gondoskodjék arról, hogy a hatóságok a jászberényi kerületben pártatlanok legyenek és a választókat ne zaklassák politikai okokból.

Az ülés éjszaka 3 órakor még tart.

Hurokra került egy téglavetői cigányokból álló betörőbanda

Lakatos György exfegyenc állt a „családi részvénytársaság” élén

Az utóbbi hónapokban igen sok felderítetlen betörés történt Debrecenben, de a tettesek oly ügyesen végezték munkájukat, hogy nem sikerült nyomukba akadni. Most végre hurokra került a betörőbanda, amelynek feje Lakatos György cigány, akig legutóbb 16 évi fegyházra ítélték el sorozatos bűncselekményekért, de büntetésének nagyobbik részét kitöltve, feltételeesen szabadlábra került. Lakatos Györgynek azonban nem volt elég a hosszú büntetés, kiszabadulása után újból betörőbandát alakított, amelynek tagjait a Lakatos-családból választotta ki. Lakatos József, János és Gusztáv vettek részt a betörésekben. Az egész társaság a Téglavetőben lakik. Módszerük redőnybontás volt, így jutottak be az üzletekbe és máris öt betörést ismert be Lakatos György és József, míg a másik kettő tagadásban volt. Beismerték, hogy a Monostorpályi uti Danczinger-féle vegyeskereskedésbe, egyik sámsoni uti korcsmába, egy nyilastelepi trafikba, hentesüzletbe és fűszerüzletbe törtek be,

élelmiszereket, készpénzt és italneműeket ejtve zsákmányul. A lopott holmikat értékesítették, vagy saját céljaikra használták fel és nem találtak meg náluk mást, mint egy lopásból származó abroszt.

A csendőrség és rendőrség karöltve nyomoz a veszedelmes cigánybanda bűnlajstromának összeállítása céljából és a betörőket addig is őrizetben tartják.

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

A nyugdíjas királyok, császárnők, hercegek, grófok, bárók, lovagok, bankárok, betyárok, pandurok, szentek és ördögök március 4-én bált rendeznek a Bikában

Március negyedikén igen érdekes, talán a szezon egyik legérdekesebb bálja zajlik le az Arany Bikában. És talán a legmagasabb. A rendezőcsoporthoz, amely a bátra meghívja Debrecen közönségét, csupa király, herceg, gróf, bankár és sok más ilyen nagy ur — sajnos mind nyugdíjban. A bált a debreceni öreg, nyugdíjas színészek rendezik. Lelkiükben még egyszer fellobog a szent tűz: a közönségnek, annak is, amelynek ők kedvencei voltak, amely nekik annyit tapsolt, művésztük nyomán annyit könnyezett vagy kacagott és annak is, amely már talán csak letűnt dicsőség hírének fényében ismeri nevüket, talán alakjukat, még egyszer valami nagyszerűt, valami kedveset nyújtani. De most a tragikái, a drámai vonát nem nyitják meg. Most csak a fényes királyi, hercegi, grófi, a magnási és penzfejedelmi emlékeket veszik elő és ebben a bus, megkopott, keserves viágban akarják a bajt, a fájdalmat és kedves derűvel akarják és bizonyára fogják is, mert sikerülni fog nekik bevonni, megszínesíteni mindenkinek szürke életét, aki báljuktá megy. És ki nem fog elmenni?

Az öreg nyugdíjasok segítségére sietnek a fiatalok is. A Csokonai-színház művészgardájának minden elsőrangú tagja egytől-egyig fellép az öregek bálján és olyan műsört adnak, amelyet Debrecenben még nem élveztek bálmulatság keretében. Jókévd, művészet, fény fogja betölteni az Arany Bika nagytermét és nagy-nagy melegség is, ha Debrecen közönsége úgy megtölti, hogy zsufova lesz. Igen, nagy-nagy melegség, amely a szivekből fog áradni az öreg nyugdíjas színészek felé és köré, hogy fényt, derűt és meleget öntsön az ő szívébe is. Mert nekik nagyon kell a derű, a kedv és meleg, most már művészetük és életük alkonyán. Mert tudják Önök, mi az nyugdíjas színésznek lenni? Hónapokig el-tengődni 25—30 pengőből, amíg egyszer nyugdíj címén ismét kapnak három hónapra való 30 pengőket. De most, amikor ezt a fényes, nagyszerű estét készítik elő a drága jó közönségnek, ne beszéljünk erről, csak — gondoljunk rá.

A FUGGETLEN UJSAG
hirdetési mindig eredményesek!

Elfogott a rendőrség egy veszedelmes tolvajbandát

Veszedelmes tolvajbandát fogott el most a csendőrség. Lipik Ferenc, Kapási Ferenc, Lánzi Dániel és Rác János nyirgelsei lakosok betörőbandát alapítottak. Főleg élelmiszerekre és dohányra pályáztak a diszes társaság, amely rendszerint falbontás utján jutott be a paktákba és élelmiszerek kamarákba. Sikerült is 800 kilogramm dohányt, különböző élelmiszereket, lisztet, korpát és bort összelopkodniok, de hosszas nyomozás után a csendőrség lefűlelte őket és megindult ellenük az eljárás.

Bárkinek 60 havi részletre épít
CSALADI HAZAT
 akiknek tehermentes telke van, az **ÉPÍTŐ és HITELBANK R. T.**
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 26. SZ. TELEFON 162-50.
 Képviselet és felvilágosítás:
GALAMBOS SÁNDOR, Debrecen, Ferenc József ut 43. sz.
TELEFON: 27-71.

Ehenhalt a rozoga konyhóban egy öreg várkancsos

Az erdőfelügyelőség tegnap délelőtt jelentette a csendőrségnek, hogy a Nagyerdő első védkerületében levő várkancsos konyhóban egy ismeretlen ember holttestére bukkantak. A csend-

őrség részéről nyomban bizottság szállt ki a helyszínre, ahol Félégyházi Sándor dr. tiszti orvos megvizsgálta a hullát és megállapította, hogy bűncselekmény esete nem foroghat fenn, az öreg ember természetes halállal halt meg.

A fakitermelésnél foglalkozó munká-

sok révén hamarosan agnoszkálták a holttestet. Kónya Balázs 68 éves várkancsos munkás használta szállásul a rozoga konyhót, amelyben aztán utólérte a halál. A konyhó nem volt bezárva, csupán belülről volt betámasztva az ajtó s így az erdőkerülők könnyen bejutottak a konyhába, ahol Kónya Balázs hullájára bukkantak.

Kónya Balázs holttestét a törvényszéki orvoskari intézetbe szállították és csak a boncolás fogja majd kideríteni, hogy mi volt a közvetlen oka az öreg ember halálának.

Vásároljon hirdetőinknél.

Sajt, vaj, csak Stauffer

legyen.
 Képviselet Horváth Károly
 Külsővásártér 3.

egész városi élet, amely még némi reményt sugárzott a munkaalkalmak szempontjából.

Az egész helyzetet egy csapásra megváltoztatná persze, ha a pénzügyminiszter teljesítené a polgármester kérését és elfogadná dr. Györki Imre képviselő javaslatát, amely azt jelentené, hogy a város egy és egynegyed millió pengőhöz jutna, ami viszont a városi élet további folytatását, a városi költségvetés egyensúlyban tartását és ami legfőbb: munkaalkalmak teremtesének lehetőségét jelenti. Lehetetlennek tartjuk, hogy amikor egyrészt a kormányzat az államháztartás egyensúlyának megővése szempontjából a polgárok teherbíró képességének határán túl is igénybe veszi a polgárságot, akkor nem nyújt lehetőséget arra, hogy a teherbíróképesség legalább annyi injekciót kapjon, hogy össze ne roppanjon és meg ne semmisüljön teljesen az által, hogy az utolsó kereseti lehetőséget, a városi élet fennmaradását is lehetetlenné teszik.

A FÜGGETLEN UJSÁG
 hírdetései mindig eredményesek!

Ha a pénzügyminiszter továbbra is ragaszkodik a transzferpénzek befizetéséhez, akkor a lecsökkent jövedelmű Debrecen elviselhetetlenül súlyos helyzetbe kerül

Minden munkát beszüntettet a város, sőt még a fizetéseket is csak részletekben folyósítja, ha a kormány makacsul ragaszkodik a transzferpénzekhez

A Független Ujság több ízben is foglalkozott dr. Vásáry István polgármesternek ama felterjesztésével, amely a transzferpénzeknek visszaadását kérte a kormánytól és ezzel kapcsolatban megírta azt is, hogy dr. Györki Imre országgyűlési képviselő a képviselőház pénzügyi bizottságában előterjesztett javaslatai során azt is kérte, hogy a transzferpénzek a városnak adassanak vissza és a további fizetés alól mentesessenek fel a városok. Akkor a pénzügyminiszter szívesen fogadta a javaslatot és dr. Györki Imre képviselőnek biztatón kijelentést tett. Azóta azonban úgy látszik változás állott be a pénzügyminisztérium felfogásában, mert újabban a pénzügyminisztérium nagyon is ragaszkodik ahoz, hogy Debrecen fizesse meg a dollárkölcsönök után esedékes novemberi és márciusi részleteket. Ez a rendelkezés a várost nehezebb helyzetbe hozza. Ez ugyanis azt jelenti, hogy minden életem meg kell állítani és minden pénzt, amit a város bevételeiből kap, a transzferalapba kell befizetnie. Mivel pedig a bevételek nagyon nehezen folynak be, sőt nagy részben be sem folynak, a város ott áll, hogy semmiféle munkát nem folytathat és még azt a csekély munkát is be kell szüntetnie, amit a mai nehéz viszonyok között folytatnia kellett. Így a sporttelep munkálatai is a teljes beszüntetés előtt állanak, mert bár ennek munkálatai az inségadó terhére folynak, mégsem lehet ezeket sem befizetni, mert az inségadónak eddig még a fele folyt be és 150.000 pengő

még mindig hátralék ebből az adóból. A polgármester ki is jelentette, hogy semmiféle kiadást, még a fizetéseket sem folyósítja, még az esetben sem,

ha a kiadások a költségvetésben elő is vannak irányozva, csak addig az összegig, amennyi a házipénztárba befolyik. Így bizony meg fog állani az

Határozottan állítom, hogy Ruttkay öngyilkos lett
 — mondta Minich orvostanár a szerdai tárgyaláson
A legtöbb tanu szerint Ruttkay állandóan öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott

Budapest, február 22. A Szemak-tanács szerdán folytatta Littke Kálmáné bűnügyének tárgyalását. Littkéné feltűnően nyugodt, mosolyogva üdvözli ismerőseit, cukorkát szopogat, beszélget, mintha közömbös lenne számára az az ügy, amely felé izgatottan fordul az ország figyelmé.

Az első tanu Szabó György, aki Ruttkay Gáborral közös bérleten gazdálkodott. Szabó nem tud arról, hogy Ruttkay öngyilkossági tervvel foglalkozott, ellenben azt tudja, hogy sok pénzt veszített kártyán.

Ruttkay viselkedése elárulta, hogy valami nagyon bántja és a tanu unokafivérének meg is mondta, hogy a korona-öröszázadost valami tragédiától félti.

Dr. Ekkert Ferenc ügyvéd a következő tanu, aki az özvegy felkérésére összeállította a szerencsétlen véget ért százados adósságait. A kimutatás szerint Ruttkay Gábor adóssága közel 53 ezer pengő volt.

Návay Kálmán földbirtokos, aki Tiszaszentimrén szomszédja volt Ruttkay Gábornak, elmondja, hogy Ruttkayék a legteljesebb harmóniában éltek. 1931-ben panaszkodott Ruttkayné először, hogy férje viszonyt tart fenn Littkénével. A tanuval

Ruttkayné közölte, hogy mikor megtudta férjének Littkénével való

kapcsolatát, felajánlotta, hogy a gyermekeivel együtt hazamegy édesanyjához, de Ruttkay ezt az ajánlatot nem fogadta el.

Később a házastársak viszonya javult, de hogy miért nem szakított Ruttkay Littkénével, nem tudja megmagyarázni. Izgalmas jelenet következett ezután. Az elnök megkérdezi a tanutól, hogy Ruttkay adósságai nőttek-e azóta, amióta Littkénével találkozott. A tanu igennel felel, majd elmondja, hogy Makkay Iván említette neki, hogy

Ruttkay sok pénzt költ Littkénére, akinek lakásán folyton pezsgő, konyak és finom cigaretták voltak.

Mikor Ruttkaynak pénze elfogyott, Littkénével is kevesebb finom holmit lehetett találni. Az elnök most Littkénére szólítja, aki indulatosan kiáltja: — Valótlanság! Soha sem vásárolt nekem Ruttkay sem pezsgőt, sem konyakot, sem cigarettát!

Vitéz Németh Lajos tábornok felesége a következő tanu, aki Littkénével spórolós asszonynak ismeri, aki még a ruháit is maga varrja.

KI ADOTT ÉJELI ZENÉT LITTKÉNÉNEK?

Most ismét Návayt kérdezte a védő: — Nem adott ön éjjeli zenét a vádlott nőnek és nem vonta önt felelősségre Ruttkay?

— Nem, csak Ruttkay érdeklődött nálam, nem tudok-e arról, hogy ki adott a vádlottnak egyszer éjjeli zenét telefonon?

Védő: Önt a Bodó-kávéházban Ruttkay emiatt inzultálta! — mondja a védő.

— Ez nem áll! — jelenti ki a tanu. Makkay Iván lenne a következő tanu, aki azonban maga helyett orvosi bizonyítványt és egy nyilatkozatot küldött. Az elnök felolvassa a nyilatkozatot, mely szerint a tanunak tudomása volt arról, hogy

Ruttkay nem akart szakítani Littkénével, sőt mindenképpen feleségül szerette volna venni.

Ugy tervezték, hogy Littkéné egy összegben kéri ki volt férjétől a tartásdíjat és ebből egy kis gazdaságot vesznek. Ruttkay és Littkéné nagyon szerették egymást.

Beleznay Andor nyugalmazott kabinetirodai tanácsos, helyettes államtitkár Ruttkayt gyermekkorától ismert és régi barátság fűzte a családhoz. A szomorú eset előtt két nappal Ruttkay és felesége nála járt és Ruttkay örömmel említette, hogy rövidesen csapatszolgálatra osztják be,

elkerül Budapestről és ez nagyon megnyugtató lesz úgy rá, mint feleségére.

Mielőtt citávoztak tőlem, átöleltem és megcsókoltam Ruttkayt. — Elbucszom tőled — mondotta Beleznay —, áldjon meg az Isten benneteket, szeressétek és értsétek meg egymást. Ki tudja láttok-e még engem?

VENNI AKAR VALAMIT?
 A Független Ujság hírdetése biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhöz.

SZIVEK KIRÁLYNŐJE
OPERETT 12 FELV.
ALPÁR GITTA
Premier ma. Vigszínház.
 Az első előadás félhelyárral.

„...HISZEN ÉN NEM AKAROK MEGHALNI...”

Ruttkay csodálkozással kérdezte: „Miért bucsuzik tőlem bátyám, hiszen én nem akarok meghalni” és két nap múlva megtörtént a szerencsétlenség. Temesváry László a következő tanu, elmondja, hogy Ruttkay Gáborral egy bizalmas bajtársi összejövetelen ismerkedett meg, ahol Ruttkay olyan kiszólást tett, ami miatt kellemetlenségei voltak. Olyasmit mondott, hogy

az 1918-as évek szelleme kísért és régi, kipróbált emberek összetartására van szükség.

Allítólag olyan kijelentést is tett, hogy a vezérkar tisztjei a szocialistákkal paktálnak.

E kijelentések miatt Ruttkay ellen hivatalosan senki sem tett feljelentést. Dr. Novák Andrásné tanu régi barátja Ruttkay Gábornak. Ruttkayné elkeveredetten panaszkodott, hogy férjének viszonya van egy nővel, később Littykéné nevét is említette. Ruttkayné arról is panaszkodott, hogy

Littykéné megfenyegette az urát, hogy őt is, feleségét is lelövi.

Ezt Ruttkayné a férjétől hallotta, aki egy teán közlékenyebb volt hozzá, mint máskor. Ruttkay elmondta, hogy fél Littykénétől, aki még a saját kutyáját is le akarja löni.

Sétálás közben Ruttkayné mindig ideges volt, nagy kerülőket tett, mert félt, hogy hátulról lelövik. 1932 áprilisa után a házastársak jóba lettek egymással, Ruttkay megkönnyebbültnék látszott.

Az ügyész kérdezi most, hol voltak Ruttkayok 1932-re virradó szilveszter éjjel?

— Egy háziállat... Gömbös Gyuláéknál...

Boér Tibor vállalati igazgató elmondja, hogy Ruttkayval egy izben találkozott Gömbös Gyuláéknál és a százados elpanaszolta neki, hogy súlyos anyagi gondokkal kell megküzdnie. Nagyon levert volt és kijelentette, hogy rajta már csak a golyó segíthet.

Most Ruttkay százados nővére, özv. Nagy Ottóné tesz vallomást, aki kizártnak tartja, hogy Ruttkay akár szerelmi, akár anyagi gondok miatt öngyilkosságot követett volna el.

„BAJOMRA CSAK EGY GÖLYŐ TEHET PONTOT”

Zoré Antalné azt adja elő, hogy a tragédia előtt néhány nappal találkozott a századosal s a katonatiszt közölte vele, hogy nagy baja van, majd a következő kijelentést tette: „Bajomra csak egy gölyő tehet pontot.” Ezt azzal okolta meg, hogy teljesen tönkrementek már az idegei az anyagi gondokban és a két asszony közötti örökös lelkiváltságban.

Czuczor Ferencné Budán a Hor-

váth-kertben látta Littykénét és Ruttkayt, akiket akkor még nem ismert s hallotta, hogy a nő sirva kéri a férfit: „Nem szabad megtenned, ne csak magadra gondold, de rám is, hiszen engem is tönkretesz ezzel.” A férfi ekkor valami eredest említett, majd ezt mondta: „Ha pár napon belül nem rendezem, akkor ugyanis feljelentenek a becsületigyi válsztmánynál.” Ekkor észrevették őt és tovább mentek.

Littykéné kijelenti, lehetséges, hogy ez a beszélgetés elhangzott közte és a százados között.

Kovacevics Miklós volt detektívfelügyelő elmondja, hogy Rákóczi uti vendéglőjében gyakran megfordult Littykéné és Ruttkay Gábor, de

a tragédia előtt néhány nappal Littykéné idegen férfival jelent meg, tekintete réveteg volt, az arca feldult és bécsi valcerekhez huzatott a cigánnyal.

Littykéné ezt tagadja.

Tóth Elemér magántisztviselő kijelenti, hogy

Ruttkay Gábor neki is mondotta, hogy ha ügyei nem rendeződnek, akkor golyót röpít a fejébe.

Schanzenbacher Józsefné, Littykéné volt takarítónője elmondja, hogy Ruttkay gyakran éjszakára is ott maradt náluk. Littykéné azt mondta neki, hogy a koronaőr százados a sógora.

Gaszner Tibor magánhivatalnok azt vallja, hogy Littykéné egy izben revolvert kért tőle kölcsön 1932 tavaszán. Littykéné ezt erőlyesen megcáfolta.

Ezután Minich Károly egyetemi orvosszakértő terjeszti elő jelentését. A professzor szerint a lövést közvetlenül a halántékra illesztett fegyverrel követték el. Határozottan állítja, hogy

a lövés önkéntelen, a halántékhoz szorított fegyver csövéből indult ki, tehát öngyilkosság történt.

Azt is kijelenti Minich professzor az ügyéssel folytatott éles párbeszéde közben, hogy Ruttkay jobbkezevel szorította halántékához a fegyvert.

Ezzel a szerdai tárgyalás véget is ért és folytatását csütörtök délelőttre tűzte ki Szemák elnök.

A katolikus itáliában 32 krematórium működik, a kálvinista Debrecenben azonban ártatlan csecsebecse lett a drága pénzen felépített halottmúzeum

Magyarországról évente 600 halottat visznek külföldi krematóriumokba

Egy nagy német lap szerkesztősége a napokban megküldte a lap egyik számát Debrecen városnak. Ez a szám az európai krematóriumokkal foglalkozik és ezek között felemlíti, hogy Magyarországon is van egy krematórium és pedig Debrecenben. Fel sorolja a cikkek, hogy a legtöbb krematórium Németországban van. Ezeknek száma 108. Itáliában 32, Svédországban 8, Norvégiaiban 1, Franciaországban 6, Angliában 22, Finnországban 1, Svájcban 20, Prágában 1 működik. Kéri a lap szerkesztősége, hogy a város vezetőségére vonatkozó adatokat, a berendezésekről és működéséről szóló részleteket. A polgármester most közli a szerkesztőséggel, hogy Debrecenben van ugyan krematórium, de az nem működik, így csak annak építéséről és berendezéséről tud felvilágosítással szolgálni.

Az a tény, hogy a debreceni krematórium nem működik, egyébként elég

nagy kár a városnak, mert mint a statisztikai adatok mutatják, Magyarországról 600 halottat visznek külföldre elhamvasztani. Márpedig, ha a debreceni krematórium működne, akkor bizonyára inkább Debrecenbe hoznák elhamvasztásra a halottakat, egy szersz mind több elhamvasztás is történne és akkor Debrecen köztemetője nagy bevételhez jutna.

— Az 1932. évi legelőbér leszállítása.

A közgyűlés tudvalevően a gazdák kérésére 1933. évre a hortobágyi legelőbért 12 pengőről 8 pengőre szállította le. Ennek megtörténte után a gazdák azt kérték, hogy az 1932. évi legelőbért is szállítsák le 8 pengőre. A kérés a polgármester elutasította és nem is terjeszti a közgyűlés elé, mert a tavalyi legelőbér költségvetésileg megállapított és jóváhagyott tétel, amelyen most már változtatni nem lehet.

Tűz eset után

üzletemet megnyitottam. Rendkívül olcsón árusítok

Apollo divat-üzlet

PIAC UCCA 67. SZÁM
 Megyeházával szemben

Erős tempóval építik az epreskerti repülőtérhez vezető salakutat

Tudvalevően az inségmunka során elsősorban az epreskerti repülőtér tervezését, Ezek a munkálatok már elkészültek és most a repülőtérhez vezető ut elkészítésének munkálatai vannak folyamatban. Ez ut elkészítéséhez a város a Máv.-nál 30 vagon salakot kötött le, amelyből tíz vagon már a helyszínen is van. Az ut megépítését és a salak kihordását a város annyira sürgősnek itéli, hogy még külön fuvarral is szállíttatja a salakot, hogy az mielőbb a helyszínen legyen és az ut elkészülhessen.

RUHACSERE!

Használt, kopott férfi ruháját becséreltem prima gyapjuszövetre. Nyílt üzlet.

HEGYI hívásra hához jövök Sas ucca 4.

Legujabb tavaszi udjóságok.

Eltörte a szecskavágó egy 13 éves fiu lábát

A debreceni sebészeti klinikára szállították tegnap délután Fodor János hajdusámsóni gazdálkodó 13 esztendő Lajos nevű fiát. A kislit apja utasította, hogy egy szecskavágón eledelet vágjon a jószágnak s a gyerek eleget is tett az utasításnak, de amikor meg akarta nézni, hogy rendesen működik-e a gép, az egyik fogaskerék elkapta a lábát. Segélykiáltására szülei siettek segítségére és kimentették szorult helyzetéből a kislit. Szekéren beszállították a klinikára, ahol megállapították, hogy lábtörést szenvedett. A csendőrség vizsgálatot indított, hogy a balesetet kinek a gondatlansága okozta.

Olcsó telket ad a város a nyilastelepi református imaház és olvasókörfelépítésének céljaira

Ismeretes az a törekvés, hogy a Nyilastelepen és a Téglavetőben olvasókört és ezzel kapcsolatosan imaházat akarnak a református hívek építeni. Már régen folytatnak gyűjtést erre a célra a két hely lakói és már össze is hoztak egy kisebb összeget, hogy a Nyilastelepek már 3000 pengőt gyűjtötték egybe. Most telekért fordultak a városhoz, ahol előadták, hogy a mai nehéz viszonyokhoz mért szerény építkezést akarnak végeztetni, sőt a Téglavetőben a lakosság anyagot és munkaerőt is maga adna a szép cél érdekében. A kérések alapján a polgármester kedvező előterjesztést is tesz a kisgyűlésnek, amelynek javasolja, hogy a Nyilastelepek részére egy 500 négyszögöles telket adjon ölenként öt pengőért, amit másnak 12 pengőért adta és a Téglavető lakosainak is egy hasonló telket engedjenek át méltányos árban. A feltétel csak az, hogy az olvasókört, illetve imatermet két éven belül fel kell építeni.

hírek

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonszámai:

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal 19-20 és 32-12
Szerkesztőség éjjel 32-12

⊙ Mindentudó ⊙

Ma: Csütörtök, 1933 február 23. Prot.:
Alfréd, róm. kath.: Péter, görög: Poli-
kárp, izr.: 5693. sebat 27.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dezső
püspök fogad: 10-12. Lindenberger Já-
nos apostoli helynök fogad: 9-12, 3-5.
Báró Vay László főispán fogad: d. e.
10-től, dr. Vásáry István polgármester
fogad: szerda és szombat kivételével
d. e. 10-1.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kossuth, Piac
26., Reménység, Csapó 22., Isteni Gond-
viselés, Petőfi-tér, Sas, Hatvan u. 70.,
Csokonai, Mester 45., II. Rákóczi, Külső-
vásártér, Miklós u. sarok, Mátyás király,
Nyilastelep, Árpád fejedelem, Csapókert,
Jánossy-u. 44.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

CSÜTÖRTÖK, február 23.

9.15: Hangverseny. Közreműködik
Dóczy Etelka (zongora), Szekeres Ida
(ének) és Sugár Frigyes (ének). Zon-
gorán kísér Polgár Tibor. — 12.05:
Ungvári Szalay Lajos cigányzenekar-
nak zenéje. — 4.00: A Ráday gróf em-
bere. Mórincz Pál felolvasása. — 5.00:
Dr. Kerekes Lajos: Gyümölcsfavéde-
lem, II. rész. (Gazdalanfolyam). —
5.45: Gramofonhangverseny. — 6.30:
A titokzatos Kelet. Irta Zhoray Ernő.
Felolvassa Turchányi István. — 7.00:
A Mándits jazz zenekar hangversenye
a Newyork kávéházból Vajda Károly
énekzsámával. — 7.45: Munkásfélóra.
— 8.15: Vigjáték-előadás a Stúdióból.
Te csak pipálj Ladányi. Vigjáték 3
felvonásban. Irta Csathó Kálmán. Ren-
dező Kiss Ferenc. — Utána, körülbelül
10.00: Időjelzés, időjárásjelentés, hí-
rek. — Majd: A Budapesti Hangver-
seny Zenekar hangversenye. Vezényel
Komor Vilmos. — 11.30: Károlyi Ár-
pád és cigányzenekarának zenéje a
Spolarich kávéházból. — Budapest II.
5.00-5.30: Gramofonhangverseny.

Társadalmi események naptára

CSÜTÖRTÖK, február 23.

— A Debreceni Kereskedő Ifjak Dal-
köre 23-án, csütörtök este 8 órakor Piac
ucca 8. szám alatti helyiségében nyilván-
os főpróbát tart, melyre a dalkör tagjait
és az érdeklődőket szívesen látja. Be-
lépődíj nincs.

— A Debreceni Orvosegyesület február
hó 23-án, csütörtökön délután 6 órakor
a belklinikai tanteremben XI. tudományos
ülést tart. Targysorozat: Bemutatók:
1. Szendy Balázs: a) „Cykloplia”; b)
„Többszörös tracheo-oesophagealis fistu-
lával szövődött congenitalis oesophagus
atresia”. 2. Csatári Szücs István: „Aver-
tinnal gyógyult tetanus”. — Előadás:
Probstner Arthur: „A petefészek-kivona-
okkal való gyógyítás kísérleti alapja, ja-
vállatai és eredményei”.

— A debreceni ipartestület vendéglős,
kávé, szállodás szakosztálya f. hó 23-án,
csütörtökön délután 4 órakor tartja az
ipartestület tanácstermében tisztújító ül-
sét. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ez-
uton hívja meg az elnökség.

— A Mester uccai egyházzs ez február
23-án délután 6 órakor az egyház ta-
nácstermében bibliorát tart, melyre az
egyházzs és társsegyszrész tagjait sze-
retettel hívja a vezetőség.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN
ÓZDI SZÉN FOGALOM
ÓZDI SZÉN JÓL MELEGIT
ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyen ózdi szent olcsón a
Népszövetségi Hitelszövetkezetenél
Szent Anna u. 10. T.: 31-32. és 32-31.
Rendelhető a dohánytözsdekben is.

SZOMBAT, február 25.

— A Debreceni Tisza István Tudomá-
nyos Társaság II. (orvos-természettudo-
mányi szakosztálya 24-én, pénteken dél-
után 6 órakor az egyetemi orvoskari fi-
zikai intézet tantermében (Magoss
György tér 18. szám alatt) rendes ülést
tart. Targysorozat: 1. Dr. Wodetzky Jó-
zsef r. tag bemutatja a következő dolgo-
zatokat: a) Dr. Tóth Lajos: Az elektron
elektromágneses tömegének változásáról.
b) Dr. Szabó Nándor és Kerékgyártó
Iren: Uj elektroncsöves oszcillátor. 2. Dr.
Hankó Béla r. tag: Darvaszat. 3. Dr.
Hankó Pál r. tag bemutatja dr. Örosi
Pál Zoltán dolgozatát: A házi méh chi-
tinje. 4. Dr. Dávid Lajos r. tag: Általá-
nos vizsgálatok az iteráció elméletben.

— Előadás Európa sorsáról. A Cob-
den Szövetség előadásorozatát báró Ma-
darassy-Beck Gyula előadása nyitja meg.
„Európa sorsa” címen beszél, a világ-
politika gazdasági és diplomáciai szem-
szögéből, a megszükkült Európa jövőjé-
ről s abban Magyarország helyzetéről,
kapcsolatban a legaktuálisabb kérdése-
kel. Megnyitót a kerület elnöke, dr. Bal-
tazár Dezső püspök mond. Az előadás
helye a Déri-muzeum előadóterme, ideje
február 25., délután negyed hét óra. Erre
az előadásra számozott meghívó váltható
a Méliuszban, az összes előadásokra ér-
vényes tagsági jegy ugyanott.

Öröklakások

2, 3, 4 szobások a város köz-
pontjában épülő III. em. tár-
sasházban előjegyezhetők. Ér-
tekezhetni délután 3 és 5
között

DAVIDHÁZY KALMÁN
építészmérnöknl,
Füvészkert ucca 9. szám.

— A Magyar Turista Egyesület debre-
ceni osztálya 25-én, szombaton este 8
órákor klubhelyiségében, az Angol Ki-
rálynő zöldtermében tartja hagyományos
évi zártkörű, táncal egybekötött turista-
estélyét, amelyre turista szeretettel meg-
hívunk minden tagunkat, azoknak jó ismerőseit és a turistaság valamennyi barátját. Műsoron szerepelnek: a magyar
muzsika remekei, ének, tánc, zene, lesz
szalonzenekar és jazz-band. Meghívók
Springer könyvkereskedő, egyesületi tit-
kárnál igényelhetők.

— Kiállítás a városi nőipariskolában. A
nőipariskola öthónapos felsőruhavarró
tanfolyama március 1-én fejeződik be. A
tanfolyam növendékei az elkészült munkákból a nőipariskola I. e. 9. sz. tanter-
mében kiállítást rendeznek. A kiállítás
nyitva február 25-én és 27-én délelőtt
8-1 óráig, amire az érdeklődőket meg-
hívja az igazgatóság.

— Világítási Vállalat Önképző, Dal-
és Sport Egyesületének nagyszabású ál-
arcos bálja f. hó 25-én, szombaton este
8 órakor a Koronában. Jelmezek díjazva.

VASARNAP, február 26.

— A modern irodalom és a középiskola
kérdésével fog foglalkozni az Ady-társas-
ság vasárnapi vitaelőadása. Rendkívül ér-
dekes problémával indul meg az Ady-
társaság idei vitaelőadás-sorozata, febr-
ruár 26-án, vasárnap délután 5 órai kez-
dettel a Déri-muzeum nagytermében. A
vita bevezető előadást dr. Nánay Béla
gimnáziumi tanár, irodalomtörténész, a
modern irodalom kiváló ismerője tartja.
„Tanítsuk-e a modern irodalmat a kö-
zépiskolában?” címmel. A téma rendkívül
nagy számú elméleti és gyakorlati problé-
mát foglal magába, amelynek megvita-
tása a modern irodalom és modern élet
minden megnyilatkozását fel fogja vo-
nultatni. A vitaelőadás teljesen díjmentes
és arra az egyesület nem küld külön
meghívókat. A vitaelőadás anyagát magába-
foglaló vázlat díjmentesen kapható a tár-
saság titkárnál, Kertész Dániel hírlap-
írónál az Ujságíró Clubban minden este
6-7 óráig.

— Nem planirozzák a zsigogót. A zsi-
bogói piaci árusok azzal a kéréssel for-
dultak a városhoz, hogy a zsigogó terü-
letét planiroztassa és víztelenítse. A mű-
szaki ügyosztály számításokat végzett s
ezek szerint a planirozáshoz 10.000 köb-
méter földet kellene mozgósítani, ami
16.000 pengőbe kerülne. Mivel a városnak
ilyen munkákra semmiféle fedezet ren-
delkezésre nem áll, a polgármester a
munkálatokat nem rendelte el. Ezekre
legfőképpen a jövő téli inségmunka kapcsán
kerülhet sor.

Követelje a Stauffer vaját

— Csak a város mérlegelhet hitelesen.
Fölmerült esetről kifolyóan a polgármes-
ter megállapította, hogy hiteles mérlege-
lési jegyet csak a város adhat ki, amely
tart is fenn ilyen mérleget és amely az
igényeket ki is elégíti. Másnak ilyen en-
gedélyt nem is adnak ki és így más mér-
legelő nem működhetik Debrecenben.

— Orvosi hír. Lovag dr. Schmidt
Félixné dr. Popovits Erzsébet v.
gyermekklinikai tanársegéd rendelő-
jét Hunyadi u. 17. sz. alatt megnyi-
totta. Rendel d. u. 1/23-tól 1/24ig.

— Nem ad a polgármester általános ha-
lasztást a legelőbérhátralékokra. A horto-
bágyi legelőbérrel hátralékban lévő gaz-
dák azt kérték, hogy hátralékaikra álta-
lános halasztást adjon a város. A polgár-
mester ezt a kérést elutasította azzal,
hogy általános halasztást nem ad, hanem
minden ilyen irányú kérvényt esetről-
esetre bírál el és amennyiben méltányos
ok forog fenn, dönt a halasztás meg-
adása felett.

— Megint statisztikát kérnek a város-
tól. A március elsején megkezdődő ha-
szonállatösszeírásal kapcsolatban a föld-
művelésügyi miniszter elrendelte, hogy a
város a haszonállatokról pontos statisztik-
át készítsen, mivel az adatokra a kül-
önböző minisztériumoknak szükségük
van. A polgármester a kívánt statisztikai
adatok felvételét elrendelte és e munká-
latok elvégzésével Kiss Lajos városi ál-
latorvost, dr. Bauer Ede hortobágyi ál-
latorvost és egy közigazgatási tisztvis-
lőt bízott meg.

— Székrekedés különböző bajok oko-
zója. Könnyebbülést, valamint rendszeres
székletet biztosít a Darmol hashajtó-
csokoládé. Utánzatokat és más csomago-
lást utasítson vissza.

— Debrecen város a görögkatholikus
ünnepi istentiszteleten. A görögkatholikus
egyház a magyar görögkatholikus püs-
pökség ellen elkövetett véres merénylet
évfordulóján, e hó 23-án, rekvietum tart
a Wesselényi téri templomban a bomba-
merénylet áldozatainak lelkiüdvéért. Az
istentiszteleten Debrecen várost Vargha
Elemér dr. h. polgármester képviseli.

— Harmadik kihágási bírót is alkalmaz
a város. A debreceni ipartestület és a ke-
reskedelmi és iparkamara is panaszkod-
ott, hogy a közigazgatási kihágási bírósá-
gnál nagyon lassan megy a munka és
így különösen a kontár-ügyek elintézése.
Mivel a kihágási bíróságnak nagyon meg-
szaporodott a munkája, a polgármester
egy harmadik tisztviselőt is megbíz a ki-
hágási bírósággal.

ASZTALOSOK, ACSOK,
KÖMÜVESEK!!
STARK és KUPFERSTEIN
r. 21-93 faterleperői (Vesselőnyl-tér)
el ne feledkezzenek, hogy mi-
ért az nem titok,
MERT OLCSÓ ÉS JÓ

— Hűvös, hideg időben szopogasson
Blokmalot. Csak eredeti csomagban fo-
gadja el.

— A földművelésügyi minisztérium
drága kedvezménye. A földművelésügyi
minisztérium értesítette a város közönsé-
gét, hogy ezidén is „kedvezményes” réz-
gálicot bocsát a szőlősgazdák rendelkezé-
zésére. A polgármester az értesítést levél-
tárba tette, mert a kedvezményes réz-
gálicot olcsóbban lehet megvenni magán-
cégnél és egyébként is azokért a gaz-
dákért, akik hitelbe akarják megvenni a
rézgálicot, a városnak kellene szavatossá-
got vállalnia.

— Uj rendszer! Uj gazda! Már-
cius 1-től Habina lesz a „Rózsza-
bokor”-ban. Elsőrendű házas kony-
hát vezet. Egy 3 fogásos ebéd 60 fillér,
4 fogásos ebéd 80 fillér. Kivá-
natra házhöz szállítva. Abonensek
felvesznek. Tisztelettel: Habina Fe-
renc, vendéglős.

— Betörés. Kupfer Géza, Hatvan ucca
50. szám alatti lakos feljelentést tett a
rendőrségen, hogy lakásának pincéjébe
betörték és innen különböző értékes ágy-
neműket elloptak. A tetteseket keresik.

— Egy biztos tipp! Fejfájás ellen ha-
tásos szer az Aspirin! De tudja-e, hogy
igen jó hatású más esetekben is? Erősíti
a szervezetet a meghűléses megbetegedés
elleni védekezésben és megszünteti a
rheumatikus fájdalmakat. Hogy azonban
csalódás ne érje, kérje mindig az eredeti
csomagolást a Bayer-keresztel.

— A jegyző rágalmazásáért 50 pengő
pénzbüntetés. Hajdu János sámsoni kis-
gazda a falu jegyzőjéről többek előtt azt
mondotta, hogy nem mindenkiel bánik
egyforma mértékkel, rokonával szemben
elnézi, amit másoktól megkövetel. A jegy-
ző rágalmazás miatt feljelentette a kis-
gazdát, akit a debreceni törvényszék
szerdán délelőtt elítélt 50 pengő pénzbün-
tetésre, de az ítélet végrehajtását felfüg-
gesztették.

Háztartási alkalmazottat?

keres!

A leggyorsabban a Független
Ujság apróhirdetése után ta-
lálja meg.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket telvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczéi antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Színház-átjáró

Lakást keresők

Belvárosi rossz állapotban lévő üres lakást keresek bérbe, 1-3 szobásig. „Lakbérösszeg” jelígere a kiadóba. 3643

Központban különbejáratu modern szobát, esetleg egyszobás garzonlakást keres urinó. Cim a kiadóban. 3635

Központban kétszobás, komfortos lakást keresek lehetőleg azonnalra. Ajánlatok „Komfortos” jelígere kiadóba. 3644

Keresek különbejáratu butorozott szobát azonnal. Cim a kiadóban. 1247

Üzletek

Kiadó egy üzlethelyiség. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

ÜZLETHELYISÉG irodának is alkalmas, a Bikabérházban kiadó. 1151

Kapualatti árusítófülke kiadó. Csapó u. 10.

Piac uccai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 221

Piac uccai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezni: Debrecen, Első Takarékpénztárnál. 224

Kiadó egy üzlethelyiség. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

Kiadó üzlethelyiség Szent Anna 49. sz. alatt. Érdeklődők Piac u. 68., Killer butorüzletbe kéretnek. 1231

Tisza-palotában Rózsa uccai volt hentesbolt kiadó. Értekezni délután 4-5-ig, házigondnoknál. 1242

Eladás

Aprított fa már 2 P 40 fillérért, teljesen szagtalan és salakmentes borsodi szén 2 P 60 fillérért. Hához szállítva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél árengedmény. Alföldi Faértékesítő vállalat. — Cégtulajdonos Ihász Henrik, Pesti u. 2. sz., villamos megálló. Telefon 31-23. 536

Előbárány szombat délelőtti átvételre előjegyezhető tenyésztőnél, Kosuth ucca 54. 1228

Akakuskó és baltázott botfa ismét kapható Bethlen 44. ölenként 28.— mázsánként 2.— pengő hához szállítva. 1003

Elköltözés végett hihetetlen olcsón lehet kapni komplett, faragott diófa ebédlő garnitúrát, íróasztalt, — szőnyeget. Piac 59. Földszint. 3626

Fajborok 40 fillértől felfelé, liter- és hordótételben. Arany János ucca 30. 1244

Gobelin, 2 darab nagyon szép, ovális alakú és egy nagy festmény eladó. Batthyány u. 9. 1237

Eladó 3 öl tölgyfa, hazaszállítva. Öt-malom u. 2/g. 3637

Szőlővessző, gyökeres és porbujtás olcsón kapható. Biró, Debrecen, Szávay ucca. 1251

Ebédlő és hall butorberendezés, rendkívül szép és szolid kivitelben, olcsón eladó. Megtekinthető mindennap délután 2-4 óra között. Ferenc József ut (Piac ucca) 34. szám, II. emelet 10. számú lakásban. 901

Vétel

Füszberendezést keresek megvételre. Auspitz — Csapó u. 16. 3632

Füszberendezést keresek megvételre. Auspitz, Csapó u. 16. 3642

20 25 liter tejet keresek azonnali átvételre Tóth István Homokkert, Harsányi Gusztáv u. 9. sz. 3638

Pénz

Biztos jövedelmet nyújtó üzlethez tőke kockázata nélkül társ kerestetik, 8-10.000 pengővel. Érdeklődéseket „Rentabilis” jelígere a kiadóhivatal továbbítja. 1622

Ellátás

Diákok elsőrendű teljes ellátásra felvétetnek. Pauchly, Batthyány u. 9. 1236

Egy-két kisebb gyermek lelkiismeretes gondozását, teljes ellátását vállalom. Cim a kiadóban. 1248

Különféle

Pajtás névre hallgató farkaskutyám elveszett. Nyakában egy nikkelszeges sárga szíj volt. Becsületes megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül. Horváth Gyula, Veresegyházi Tamás ucca 16.

Kiégett villanykörtét becserelek. Knöpfler, Hatvan ucca 2. 1586

Husfűstölés olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Autóját, traktorját motorkerékpárját javíttassa Postariknál, Nyil ucca 15. 813

Jelmezkölcsönzés! A legszebb női és férfi jelmezeket álarcos bála, vagy estélyekre kikölcsönzők jutányos árban. Megtekinthetők délelőtt 9 órától déli egy óráig Rákóczi u. 36. 876

AMERIKAI HÖLGY-FODRASZAT, Piac ucca 6t, legolcsóbb árai

Vasondolálás	50 fillér
Vizondolálás	50 "
Manikür	30 "
Hajvágás	40 "
Hajmosás	50 "

Speciális Hennázás legolcsóbban. Modern szépségápolás legújanyosabban. Olcsó bérletrendszer 3609 k. cs. p

Oktatás

Naményi gyorsíró-, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Allamérvényes bizonyítvány. Passage. Piac ucca 26-b.

A VÖRÖS FOLT

Irta: H. WILLIAM PEARY (17) Vécsey Leó fordítása

7.

A mágus csodája

Az orvos nem figyelt tovább a leányra, nézte, mi történik előtte. Az alattuk levő teremben egy fiatal nő és egy fehér lepelbe öltözött férfi állt. A sima parketten hatalmas ampolnában borszesz égett és a kék láng lobogó fénye világította meg őket. A vibráló fény a fehér köntösön színes vonalakban hullámozott végig. Nagyon halkán az egyik távoli szobából átsűrődve, zongora hangja hallatszott. A terem felső részén körben nyitott páholyok voltak és csak sejteni lehetett, hogy a sötétségben emberek huzódnak meg. A szemben lévő fülkék csupán néhány lépés távolságban meredtek a mélységbe, de a fellobbanó borszeszláng csak néha világította meg annyira a termet, hogy halvány szilhouettek látszóttak. A páholyokból egymásbaolvadó, halk zsongás hallatszott, de átsűrődött rajta a zongora vontatott akkordja. A némán álló mágus az ampolnához lépett és valamit szórt a lángokra. Az imbolgó kék fény eltűnt, magasba csapó vörös lángnyelv tört elő és egy pillanatra bevilágította a színházaszerű termet. Aztán visszahullt a tüzcsóva apró, színes fényzipor-lák táncoltak elő, fényeső hullt a parketre s a zongora valamivel hangosabban, tisztábban kivethetően szólt.

— Hallod az ég dübörgését? A

szellemek harca, most csatáznak a mágussal...

A tüzeső visszahullt az ámpolnába, a zene elhalkult, majd teljesen megszűnt.

— Győzött a mágus, a szellemek ereje megtört... Hallod, mily lágyan zeng a dal? Szeráfok üdvözlölik a lányát... Nézd, nézd.

A férfi egy kis asztalkát tett az ámpolna elé, négy sarkán valamit csavargatott és azután magához intette a leányt. Nyulánk alakján a könnyű fátylorruha puhán lengett és a kicsi aranybocskor simán siklott a parketten. A fejét a homlokától a tarkójáig ékkövekkel díszített aranyabroncs koronázta be és aranypánt nyult az álla alá is. A misztikus fényben szikrázó kövekkel díszített korona, hatalmas hajkoszorút szorított a fejére.

A leány arcára egy pillanatra fényes hullt és megvilágította a lehunytt szemeket, az erősen fehérre festett arcot, a száj kékes szélét, a hosszú, lágyan omló karokat. A doktor megrezgett. Ki ez a nő?... Az bizonyos, hogy látta valahol, nem is olyan régen. Ez a lebegő járás, a leomló karok s mintha valami az arcból is ismerős lenne. Ki ez a nő? Indiai táncosnő... Még feszültebben figyelt. A leány leterdelt és a mágus eléje lépett. A lobogó kékes fény a férfi fejére hullt és egy szakállas, sasorru arcot világított meg. Különös, — gondolta az orvos — mintha ő is ismerős lenne. Az arca nem, csak a mozdulata.

rős lenne. Az arca nem, csak a mozdulata.

A férfi levett a fémasztalkáról egy kis szelencét és a nő elé tartotta. A leány, aki lehajtott fejjel terdelt, még mélyebbre hajolt a szelence fölé s aztán a magasba kapta a fejét. A mozdulattól kibomlott a haja s a leomló fürtök sáttort vontak egész terdelő alakjára. A szelence koppant a fémasztal üveglapján és egy ideig néma csend lett.

— Sójajts mélyet és hvid segítségül az alvilág angyalait, — hangzott a mélységből, patetikus hangon.

Az orvos ismét összerázkódott... Ez a hang... Mintha hasonlót már hallott volna... Nem ilyet, hasonlót...

— Készülj el a nagy utra, — szólt újból a mágus. — Lebegjen lelked a levegőben, kérd és feléd nyujtom az átszellemülés elixirjét.

Igen, ez a hang is erős, már hallotta, bizonyos, hogy hallotta, — zsongott a doktor agyában. Minden izével figyelt, nézte a táncosnőt és a mágust, aki kitárt karokkal állt a térdeplő lány előtt és fehér burnuszán a kék fény árnyalatai imbolgyogtak.

— Add át az átszellemülés elixirjét, — hangzott fel vontatottan egy vékony női hang.

Az orvos agyában kalapált a vér. Ez is, ez a hang is ismerősnek tetszett. Kik tehát ezek? Ismeri, látta, hallotta őket? De nem tudott a kérdésekre feleletet adni önmagának.

Az asztalkán ismét koppant valami s a mágus kezében megcsillant egy kis fecskendő. A nő karját nyujtotta, egy gyakorlott mozdulat és aztán a pravarz már ismét az asztalkán pihent.

Az orvos izgalmaiban csaknem felkiáltott. Az a mozdulat, amellyel a férfi a fecskendőt tartotta, ahogy a nő karján kitapogatta az izmokat és a kis műszert újból letette, mind-mind ismerősnek látszott. De ki lehet ez a férfi, a mágus, ha ő előtte ismerősnek tetszik. És miért gyanus a mozdulata? Csak egyféleképpen lehet kezelni az injekciós-tűt, minden orvos mozdulata hasonló. De miért gondolt orvosra? Ezek itt valamennyien használják a műszert, a mozdulatuk ugyanaz... A hang? És miért csak ismerős? Miért nem bizonyos benne, hogy kinek a hangja, ha már hallotta?

— Menj, lebegj az űrben, hangzott ismét a bariton.

A borszesz újból fellobbant, vörös fénykéve csapódott a levegőbe, aztán színes tűzziporkák aranyozták be az egész termet. Felcsendültek ismét a zongora akkordjai, vidám hangok keltek szárnyra s az aranyeső hullt-hullt szakadatlan. A mágus lobogó ujjú burnuszában kitárt, hívó karokkal állt a leány előtt, majd elindult lassan hátrafelé és megállt a sötétségben. A táncosnő megmozdult, felállt és hosszú karjai ivben meglendültek és lábának egy sima mozdulatára fátylorruhája lengett utána.

— Nézd, nézd köddé vált a teste... Szárnyakon száll, mint az angyalok. Kis cipője még a padlót érte s már itt száll felénk az ég felé. Ha kinyujtom karom, elérem lengő fátylorruhádat... Aranyhaját nézd, hogy repül előre... Itt bolyong a lelke a levegőben és szárnyakon száll, mint az angyalok.

(Folytatjuk.)